

Zapraszamy na wycieczkę po Tychach

CZY WIECIE, JAKIE STYLE ARCHITEKTONICZNE MOŻNA PODZIWIĄĆ W TYCHACH? ALBO, ŻE NIEKTÓRE Z MIJANYCH CODZIENNIE BUDYNKÓW KILKADZIESIĄT LAT TEMU WZBUDZAŁY ZACHWYT SWYM NOWATORSTWEM I ORYGINALNOŚCIĄ FORMY? TEGO I INNYCH CIEKAWOSTEK O ARCHITEKTURZE NASZEGO MIASTA MOŻNA SIĘ TERAZ ŁATWO I PRZYJEMNIE DOWIEDZIEĆ... NA SPACERZE Z PRZEWODNIKIEM.

W Tychach powstał szlak „Od socrealizmu do postmodernizmu, czyli unikatowe Nowe Tychy”. Można go zwiedzić pieszo lub na rowerze, pokonać całą trasę lub wybrać tylko jej fragmenty. Można też po prostu „przy okazji” zatrzymać się w jednym z oznaczonych punktów, przysiąść na ławeczce i przeczytać informację o danym obiekcie.

Zobacz szlak

Na terenie miasta pojawiły się charakterystyczne punkty oznaczone tablicami z logo szlaku i wyposażone w specjalnie zaprojektowane „meble miejskie” – ławeczki ze stojakami rowerowymi. Każdy z tych obiektów znajduje się w pobliżu interesującego – z punktu widzenia architektonicznego lub kulturowego – obiektu. Takich miejsc znalazło się na szlaku 23. Informację o każdym z nich można znaleźć na stojących tablicach informacyjnych lub na tabliczkach przy tzw. meblach miejskich, a także w przewodniku przygotowanym przez Muzeum Miejskie w Tychach. Bezpłatne egzemplarze przewodnika już niebawem każdy zainteresowany będzie mógł otrzymać w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miasta Tychy

oraz w siedzibie Muzeum Miejskiego przy ul. Katowickiej 9.

Zwiedzanie z przewodnikiem

Egzemplarz przewodnika otrzyma też każdy z uczestników inauguracyjnej wycieczki, która odbędzie się w sobotę 27 sierpnia. Po szlaku oprowadzi Maria Lipok-Bierwiaczonek, dyrektor Muzeum Miejskiego.

Wycieczka rozpocznie się na osiedlu A, pierwszym osiedlu tzw. Nowych Tychów, wybudowanym całkowicie w duchu socrealizmu. Tutaj też rozpoczyna się opowieść o budowie Nowych Tychów, której kolejne rozdziały możemy odczytywać podążając nowo powstałym szlakiem.

Śladami przodowników pracy

„Osiedle A jest unikatem na skalę europejską, zachowało się w nieskażonej formie” – pisze Maria Lipok-Bierwiaczonek w przewodniku po szlaku „Od socrealizmu do postmodernizmu”.

Wędrówka szlakiem rozpocznie się na ulicy Asnyka.

Szlak dofinansowany

Stworzenie i oznakowanie szlaku miejskiego „Od socrealizmu do postmodernizmu” kosztowało 869 418 zł, z czego 739 005,30 zł to kwota dofinansowania ze środków unijnych. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013.

Zwiedzanie „Unikatowych Nowych Tychów” rozpoczynamy na os. A, na rogu ulic Asnyka i Andersa. Z tego miejsca w sobotę, 27 sierpnia ruszy pierwsza, inauguracyjna wycieczka.

Idąc w kierunku Placu św. Anny będziemy podziwiać sgraffita na murach budynków, plakietki nad wejściami do klatek schodowych, płaskorzeźby i inne ozdobne detale architektoniczne, których tak wielkie bogactwo spotkamy tylko na tym jednym tyskim osiedlu. Przy wejściu na centralny plac osiedla powita nas murarka – przodownica pracy, wciąż niezłomnie stojąca na straży ideałów państwa socjalistycznego. Na placu przypomni sobie huczne wiece pierwszomajowe, jakie odbywały się przed monumentalnym gmachem dawnego domu kultury. Lampa górnicza, ostatni przystanek na osiedlu A, przypomni nam, jaka profesja dominowała wśród pierwszych mieszkańców Nowych Tychów.

Miasteczko Tychy

Żegnając się z socrealizmem, wkraczamy na osiedle B. Choć budowane niemal równocześnie z osiedlem A, zyskało już zupełnie inny klimat. „Romantyczna” koncepcja projektantów nawiązuje tu do tradycyjnego stylu polskich miasteczek. Trzykondygnacyjne budynki, spadziste dachy, podcienia, gzymsy. Nie znajdziemy już tutaj monumentalnych

gmachów, nie będą spoglądać na nas z góry dumne oblicza przodowników pracy. Spotkamy za to bawiących się na skwerze „Chłopców z gęsiami”. Zamiast szerokiej alei wyznaczającej oś osiedla, przejdziemy się malowniczymi uliczkami, których bieg dostosowuje się do ukształtowania terenu. Osiedle B to architektoniczny „pomost” pomiędzy kameralnymi Starymi Tychami a nowoczesnym dużym miastem.

Piękna moderna

Inauguracyjna wycieczka z przewodnikiem zaplanowana na 27 sierpnia nie będzie obejmować całej trasy, biegnącej niemal przez wszystkie osiedla, od A do Z. Zakończy się na Placu Baczyńskiego. Tam uczestnicy otrzymają bezpłatne przewodniki. Chętni będą mogli kontynuować wycieczkę po szlaku.

W dalszej jej części trafimy na osiedla C i E, gdzie tradycyjna architektura „miasteczka” przeplata się z modernistyczną. Być może nie przywykliśmy uznawać za piękne takich budynków jak szkoła przy ul. Elfów (obecnie Zespół Szkół nr 2), warto jednak przyjrzeć mu się dokładnie. Z przewodnika do-

wiemy się, że był prawdziwą architektoniczną awangardą na tle wcześniejszych budowli w Tychach szkół (wystarczy porównać go ze szkołami na osiedlach A i B). Natomiast nawet dziś, po licznych przeróbkach, nie sposób odmówić urody gmachowi dawnego Klubu Górnika przy ul. Edukacji (dziś mieści się tu m.in. Kloster Pub).

Historyczna aleja

Nie wszyscy wiedzą, że malownicza aleja ocieniona drzewami, którą spacerujemy przez osiedle D to dawna droga, która łączyła dwie miejscowości: Tychy i Paprocany. Kiedyś biegła przez pola, potem wyrosły wokół niej osiedla, powstały nowe ulice. Dziś w mieście zachowały się tylko fragmenty starego traktu. Z przewodnikiem w rękę bez trudu je odnajdziemy.

Inauguracja szlaku

W sobotę, 27 sierpnia zapraszamy wszystkich tyszan na inauguracyjną wycieczkę szlakiem „Od socrealizmu do postmodernizmu”. Zwiedzających oprowadzi dyrektor Muzeum Miejskiego w Tychach Maria Lipok-Bierwiaczonek. Miejsce zbiórki i początek zwiedzania: Pierwszy punkt szlaku, ul. Asnyka, w pobliżu dworca PKP, godz. 15.00. Udział w wycieczce jest bezpłatny, wszyscy uczestnicy otrzymają przewodniki po szlaku.

Będzie strona

Więcej informacji o szlaku „Od socrealizmu do postmodernizmu” znajdziecie na stronie internetowej www.unikatowetychy.pl, która zostanie uruchomiona już 26 sierpnia (piątek).

W południowych, nowszych dzielnicach miasta, szlak „Od socrealizmu do postmodernizmu” porzuca chronologiczny porządek zwiedzania. Kolejne obiekty na szlaku ponumerowane są zgodnie z ich rozmieszczeniem przestrzennym, aby zwiedzanie było wygodne.

Tyskie kościoły

W tej części spaceru napotkamy całkiem już nowe budowle w stylu postmodernizmu, jak np. budynek banku PKO przy ul. Dmowskiego. Zwiedzimy też najpiękniejsze tyskie obiekty sakralne, jak kościół pw. Ducha Świętego ze wspaniałymi polichromiami Jerzego Nowosielskiego, czy będący jeszcze w budowie kościół pw. św. Franciszka i św. Klary. Obydwa świątynie zaprojektował „polski Gaudi”, czyli wybitny architekt Stanisław Niemczyk.

Wspomnieliśmy tutaj tylko o niektórych z 23 punktów szlaku „Od socrealizmu do postmodernizmu”, jakie spotkamy w mieście. Oprócz nich, w przewodniku opisano też inne ciekawe obiekty architektoniczne. Warto więc wybrać się na wycieczkę, poznać lepiej swoje miasto, a potem zaprosić znajomych spoza Tychów na zwiedzanie tego unikatowego miasta.

SYLWIA WITMAN

PO PORADĘ DO EKSPERTA

Zapytaj prawnika

W Tychach działa Punkt Poradnictwa Otwartego, w którym bezpłatnie można skorzystać z porad prawnych i obywatelskich.

Punkt mieści się przy ul. Budowlanych 35 w kancelarii radców prawnych. Działa on w ramach wdrażanego przez Agencję Rozwoju Lokalnego SA w Jaworznie oraz Stowarzyszenie Organizacji Pozarządowych MOST z Katowic projektu „Świadczenie poradnictwa prawnego i obywatelskiego sposobem na wzmocnienie struktur administracji publicznej”. W ramach tego projektu podobne punkty poradnictwa działają w 18 miastach województwa śląskiego.

Bezpłatne porady dla mieszkańców Tychów będą świadczone do maja 2012 r. Punkt jest czynny dwa razy w tygodniu, w dni robocze w godzinach 16 – 20, natomiast w soboty w godzinach 10 – 14. Harmonogram dyżurów można znaleźć na stronie internetowej: www.ppo-arl.com.pl

Porada i pomoc

W Punktach Poradnictwa Otwartego można uzyskać pomoc ze strony ekspertów – prawników. Zakres świadczonej przez nich usług obejmuje poradnictwo prawne i obywatelskie. Poradnictwo prawne udzielane jest osobom fizycznym. Eksperti udzielają porady prawnej lub informacji o obowiązującym stanie prawnym regulującym daną sprawę, jak również o wynikających z niego prawach i obowiązkach,

trybie załatwienia sprawy, podmiocie lub organizacjach właściwych do jej załatwienia. W punkcie PPO otrzymamy także pomoc w opracowywaniu pisma dotyczącego danej kwestii prawnej.

W trudnej sytuacji

Z kolei poradnictwo obywatelskie udzielane jest osobom fizycznym i organizacjom pozarządowym. Jest formą wsparcia dla osób, które w wyniku nieznamość przepisów znalazły

się w trudnej sytuacji życiowej. Porady dotyczyć mogą m.in. spraw mieszkaniowych, rodzinnych świadczeń socjalnych i ubezpieczenia społecznego oraz zatrudnienia i bezrobocia. Punkt udziela informacji na temat m.in. spraw imigracji i repatriacji, relacji z administracją publiczną, finansowych, niepełnosprawności, pozbawienia wolności, spraw spadkowych, konsumenckich i własnościowych.

SYLWIA WITMAN

Punkt Poradnictwa

Kancelaria radców prawnych, ul. Budowlanych 35. Najbliższe terminy porad: 25.08, godz. 16 – 20; 01.09, godz. 16 – 20; 06.09, godz. 16 – 20; 09.09, godz. 16 – 20; 14.09, godz. 16 – 20; 17.09, godz. 10 – 14; 19.09, godz. 16 – 20; 22.09, godz. 16 – 20; 27.09, godz. 16 – 20.